

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Загальнодержавну програму розвитку рибного господарства України на період до 2010 року

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2004, N 22, ст.313)

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Загальнодержавну програму розвитку рибного господарства України на період до 2010 року (далі - Програма), що додається.

2. Кабінету Міністрів України передбачати щороку під час розроблення проектів Державного бюджету України і Державної програми економічного і соціального розвитку України (починаючи з 2005 року на період до 2010 року) виділення відповідних коштів на реалізацію заходів щодо виконання Програми.

3. Державним замовником Програми є спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань рибного господарства України.

4. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 19 лютого 2004 року
N 1516-IV

Затверджено
Законом України
від 19 лютого 2004 року
N 1516-IV

ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2010 РОКУ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Рибне господарство України відіграє значну роль у забезпеченні населення продовольством, а галузей національної економіки - сировиною, а також у відтворенні природних ресурсів та підвищенні зайнятості населення.

Внаслідок економічної кризи обсяги випуску основних видів продукції з риби та інших водних живих ресурсів істотно зменшилися, роль рибного господарства у продовольчому забезпеченні держави знизилася. Фізіологічно обґрунтована річна потреба в рибі та рибній продукції (20 кілограмів на душу населення) становить близько 1 млн. тонн. На сьогодні середній рівень споживання досягає лише трохи більше 8 кілограмів на рік. Через різке скорочення обсягів фінансування в рибному господарстві з'явилися загрозливі тенденції. Насамперед це пов'язано з погіршенням

технічного стану обладнання, швидкими темпами його морального і фізичного старіння та виходом з ладу основних фондів підприємств.

Загальнодержавна програма розвитку рибного господарства України на період до 2010 року (далі - Програма) спрямована на реалізацію державної політики щодо регулювання розвитку рибного господарства, забезпечення рибної галузі фінансовими, матеріально-технічними та іншими ресурсами, зміцнення її виробничого і науково-технічного потенціалу, координацію діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій з метою розв'язання найважливіших проблем і створення належних економічних умов функціонування рибогосподарського комплексу країни.

Поняття, що вживаються у цій Програмі, мають таке значення:

аквакультура - розведення та вирощування риби та інших водних живих ресурсів у спеціальних штучних умовах або визначених для цього рибогосподарських водних об'єктах;

вилучення риби та інших водних живих ресурсів - вилов (добування, збирання тощо) із природного або штучного середовища риби та інших водних живих ресурсів за допомогою знарядь лову;

відтворення - природне або штучне поновлення (розмноження, переселення, акліматизація тощо) чисельності риби та інших водних живих ресурсів (ретрансформація), яка зменшується у процесі їх використання чи природної смертності;

державна охорона риби та інших водних живих ресурсів - система державних заходів щодо збереження, відтворення, вирощування, поліпшення умов існування, контролю та регулювання чисельності риби та інших водних живих ресурсів, забезпечення виконання фізичними і юридичними особами вимог законодавства України у рибному господарстві, контроль за яким здійснюється спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань рибного господарства;

марикультура - розведення та вирощування морських риб та інших водних живих ресурсів у спеціально створених штучних умовах або визначених для цього ділянках прибережної смуги моря;

правила промислу (рибальства) - нормативні документи, що встановлюють певні вимоги, умови, способи, типи знарядь лову, строки та порядок вилову окремих видів риби та інших водних живих ресурсів у рибогосподарських водних об'єктах загальнодержавного значення;

промисел риби та інших водних живих ресурсів - вид спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів для виробництва харчової, технічної, кормової, медичної та інших видів продукції;

район промислу - рибогосподарський водний об'єкт або його частина, в яких проводиться промисел риби та інших водних живих ресурсів;

регулювання промислу (рибальства) - визначення районів, строків лову, типів і параметрів знарядь лову, способів вилучення,

порядку та умов встановлення лімітів вилову риби та інших водних живих ресурсів з рибогосподарських водних об'єктів;

риба та інші водні живі ресурси (водні біологічні ресурси) - сукупність організмів, життя яких неможливе без перебування (знаходження) у воді. До водних живих ресурсів належать прісноводні, морські, анадромні та катадромні риби на всіх стадіях розвитку; круглороті, морські ссавці; водні безхребетні, у тому числі молюски, ракоподібні, черви, голкошкірі, губки, кишковопорожнинні, наземні безхребетні у водній стадії розвитку, водорості та інші водні рослини;

рибальство (підгалузь рибного господарства) - промисел риби та інших водних живих ресурсів у рибогосподарських водних об'єктах;

рибництво (підгалузь рибного господарства) - розведення та вирощування риби та інших водних живих ресурсів у спеціально створених штучних умовах або визначених для цього рибогосподарських водних об'єктах;

рибогосподарські водні об'єкти - озера, річки, моря з лиманами та естуаріями, водосховища, ставки, а також окремі технологічні водойми, які використовуються або можуть використовуватися для розведення, вирощування, відтворення та (або) вилову риби та інших водних живих ресурсів, де господарська діяльність усіх учасників водогосподарського комплексу обмежується в інтересах рибного господарства;

рибогосподарське підприємство (рибницьке, рибальське, рибопереробне) - суб'єкт підприємницької діяльності, основними видами діяльності якого є вилов (збирання), відтворення, вирощування, переробка риби та інших водних живих ресурсів і продукції з них, а сума, одержана від її реалізації або її окремого виду, перевищує 50 відсотків загальної суми валового доходу підприємства;

рибне господарство - галузь економіки, завданнями якої є вивчення, охорона, відтворення, вирощування, використання риби та інших водних живих ресурсів, їх вилову (вилов, добування, збирання) та переробка з метою одержання харчової, технічної, кормової, медичної та іншої продукції для задоволення потреб населення;

товарне рибництво - вирощування у спеціально створених штучних умовах або визначених для цього рибогосподарських водних об'єктах товарної риби та інших водних живих ресурсів, що реалізуються населенню або використовуються рибопереробними підприємствами як сировина;

улов - обсяг вилученої риби та інших видів водних живих ресурсів у кількісному чи ваговому виразі;

улов можливий (допустимий) - прогнозна величина обсягу вилову видів або груп риби та інших видів водних живих ресурсів у межах ліміту.

II. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Рибогосподарська діяльність пов'язана з вивченням, охороною, відтворенням, вирощуванням і використанням риби та інших водних живих ресурсів шляхом їх вилову (вилову, збирання тощо) з подальшими транспортуванням, зберіганням, переробкою, імпортуванням, експортуванням, виготовленням і реалізацією продукції з них, організацією та здійсненням державного управління і контролю в рибному господарстві.

У рибному господарстві України спостерігається спад виробництва (додаток 1) і відбуваються процеси зниження його потенціалу. Знос основних фондів становить понад 55-65 відсотків, відбувається старіння технічної бази, посилюються ресурсна і фінансова незбалансованість, що призводить до занепаду виробництва. У 2001 році обсяги вилову риби та інших водних живих ресурсів зменшилися порівняно з 1990 роком на 70 відсотків, виробництво харчової продукції з них - на 63 відсотки, рибних консервів - на 69 відсотків, кормового рибного борошна - на 80 відсотків.

За останні 12 років 75-85 відсотків риби та інших водних живих ресурсів добувалося в межах виключних (морських) економічних зон іноземних країн та відкритій частині Світового океану і лише 15-25 відсотків - у виключній (морській) економічній зоні та внутрішніх водоймах України, включаючи товарне рибництво.

Значну частину вилученої продукції з риби та інших водних живих ресурсів вітчизняні судновласники змушені використовувати для оплати ліцензій на право лову, забезпечення експлуатаційних витрат, покриття дефіциту власних обігових коштів унаслідок неможливості залучення кредитних ресурсів через високі банківські ставки. Це негативно впливає на споживчий ринок, завантаження виробничих потужностей берегових рибопереробних підприємств, а також зумовлює зниження експортних цін на продукцію з риби та інших водних живих ресурсів і зменшення через це обсягів валютної виручки.

У світі поширюється тенденція надання іншими прибережними країнами дозволів на промисел у водах, що знаходяться під їх юрисдикцією, риби та інших водних живих ресурсів виключно резидентам, тобто можливість роботи будь-яких іноземних суден передбачається тільки на засадах створення спільних підприємств, спільної діяльності, фрахтування суден для використання квот вилову, заснування підприємств іноземцями в цих країнах, зміни прапора судна тощо.

До зменшення обсягів вилову риби та інших водних живих ресурсів океанічними рибальськими підприємствами призвело зростання витрат на оплату ліцензії на право лову, ремонт застарілого рибпромислового флоту.

Наявна потужність галузевих баз технічного обслуговування рибпромислового флоту, суднобудівних, судноремонтних і ремонтно-механічних заводів використовується на 20-25 відсотків.

Підприємства рибного господарства України на сьогодні забезпечуються на 70 відсотків сіткоматеріалами іноземного виробництва. Вітчизняні сітков'язальні фабрики потребують розширення і модернізації.

Внаслідок антропогенного впливу значно скоротилися площі та

зменшилася продуктивність нерестовищ в Азово-Чорноморському басейні. Інтенсивне забруднення води призвело до зменшення кормової бази, ареалу нагулу, відтворення різних видів риб та інших водних живих ресурсів і до різкого скорочення обсягів їх вилову.

Особливістю становища, що склалося в Азово-Чорноморському басейні, є невідповідність наявних у країнах регіону добувних потужностей нижчій, порівняно з минулим, чисельності риби та інших водних живих ресурсів у традиційних прибережних районах лову. Для збільшення чисельності популяцій кефалевих і камбалових риб необхідно побудувати рибовідтворювальні комплекси і риборозплідники загальною потужністю до 300 млн. штук молоді на рік.

Проблема відтворення осетрових в Азовському і Чорному морях має особливе значення, оскільки від реального внеску України у формування стада осетрових залежить квота їх вилову. Потужність діючих у країні підприємств з відтворення осетрових досягає близько 8 млн. штук молоді на рік, а в 2010 році вона повинна становити не менш як 35 млн. штук молоді осетрових.

Україна має значний фонд природних та штучних водних об'єктів - лиманів, озер, водосховищ і технологічних водойм, розрахункова потенційна рибопродуктивність яких становить 100-350 кілограмів з гектара. Для її досягнення річний обсяг штучного зариблення водних об'єктів повинен дорівнювати близько 60 млн. штук молоді коропа, рослиноїдних риб, карася, ляща, судака, щуки, сома, піленгаса та інших промислових видів риб.

Азово-Чорноморський басейн має сприятливі умови для культивування молюсків (мідій, устриць). Повільне зростання обсягів їх вирощування зумовлене браком коштів, слабкою координацією робіт між організаціями, відсутністю довгострокової концепції розвитку марікультури. Перспективним у басейні також вважається спорудження комплексів з культивування, добування і переробки водоростей та морських трав.

У товарному рибництві спад (майже 70 відсотків) обсягів вирощування та вилову товарної риби пов'язаний із значним скороченням (близько 90 відсотків) використання штучних рибних кормів через їх високу вартість, значним податковим тиском, незадовільним кредитуванням в умовах сезонного характеру та дво-трирічним циклом виробництва. Знижується продуктивність рибницьких ставків, втрачається генетичний потенціал, застосовуються технології вирощування риби з доведенням частки рослиноїдних риб до 70-80 відсотків, фактично припиняють функціонування тепловодні басейнові та садкові рибницькі господарства через високу ресурсоемність (корми, енергоресурси, трудовитрати) виробництва.

На рибопереробних підприємствах спад виробництва зумовлений скороченням обігових коштів і кількості сировини, застосуванням недосконалих технологій, старінням активної частини основних виробничих фондів, недосконалою ціновою, податковою і кредитною політикою, різким зниженням купівельної спроможності населення. Внаслідок недостатнього захисту власного товаровиробника триває ввезення продукції з риби та інших водних живих ресурсів, яка може вироблятися в достатній кількості в Україні. У цілому виробничий потенціал рибопереробних підприємств галузі використовується на

30-40 відсотків.

Нестачі холодильних потужностей для зберігання продукції та заморожування сировини з риби та інших водних живих ресурсів на сьогодні не відчувається. Проте більшість діючих холодильників потребує капітального ремонту та модернізації, а частина з них підлягає списанню.

Знижується рівень матеріально-технічного забезпечення рибного господарства. Більшість суден, машин і механізмів відпрацювали амортизаційні строки, значно підвищилися витрати на їх ремонт і технічне обслуговування. У зв'язку із зростанням різниці в паритеті цін на продукцію з риби та інших водних живих ресурсів, зниженням платоспроможності рибогосподарських підприємств ними не здійснюється закупівля сучасних рибпромислових та інших суден, нової техніки.

Загострюють кризову ситуацію недостатні обсяги капіталовкладень у розвиток рибного господарства. У 2000-2001 роках обсяги капітальних вкладень у рибогосподарський комплекс за рахунок різних джерел фінансування зменшилися порівняно з 1990 роком більше ніж у десять разів.

Фінансовий стан підприємств рибогосподарського комплексу значно погіршився. Внаслідок спаду обсягів виробництва і зменшення реалізації продукції, поглиблення диспаритету цін, несвоєчасності розрахунків з товаровиробниками, недостатнього кредитування виробництва, неефективної системи оподаткування і страхування зменшилися дохідність і платоспроможність підприємств. Зростає їх загальна заборгованість, що є насамперед наслідком диспаритету цін, неможливості одержання кредитних ресурсів через високі банківські ставки.

III. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Основною метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку рибного господарства, забезпечення населення України продукцією з риби та інших водних живих ресурсів з поступовим наближенням до рівня науково обґрунтованих фізіологічних норм їх споживання у розрахунку на душу населення, забезпечення інших галузей економіки сировиною для виробництва біологічно активних речовин, лікувальних препаратів, технічної та кормової продукції.

Програма передбачає виконання таких основних завдань:

1) визначення основних засад державної політики щодо розвитку рибного господарства України;

2) оновлення основних фондів рибогосподарських підприємств на основі широкого впровадження у виробництво досягнень науки і техніки, особливо у рибпромисловому флоті та на підприємствах переробки риби та інших водних живих ресурсів;

3) підвищення ефективності використання сировинних запасів рибогосподарських водних об'єктів України, відкритих районів Світового океану та виключних (морських) економічних зон інших країн;

4) розвиток прісноводної та морської аквакультури, інтенсифікація товарного виробництва на основі застосування

якісного селекційного матеріалу;

5) відтворення і охорона рибних та інших водних живих ресурсів;

6) забезпечення високої якості та розширення асортименту конкурентоспроможної продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

7) здійснення структурної перебудови рибного господарства, сприяння розвитку підприємств усіх форм власності;

8) розвиток міжнародного науково-технічного співробітництва, зовнішньоекономічних зв'язків у галузі рибного господарства;

9) гармонізація законодавства України щодо якості продукції з риби та інших водних живих ресурсів з нормами Європейського Союзу та світовими стандартами;

10) сприяння розвитку рибогосподарської діяльності з метою збільшення зайнятості населення, поповнення доходів бюджету всіх рівнів та забезпечення продовольчої безпеки країни.

Для виконання завдань Програми необхідно здійснити ряд заходів, зокрема щодо матеріально-технічного забезпечення розвитку галузі, організаційного та інформаційного, науково-технічного та кадрового забезпечення, а також удосконалення нормативно-правової бази.

IV. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Основними напрямками розвитку рибного господарства є:

1) збереження рибогосподарської діяльності у виключних (морських) економічних зонах іноземних країн та розширення рибальства у відкритих районах Світового океану;

2) раціоналізація та інтенсифікація промислу риби та інших водних живих ресурсів в Азовському і Чорному морях та внутрішніх водоймах;

3) нарощування обсягів відтворення риби та інших водних живих ресурсів;

4) забезпечення ефективного використання та підвищення цінності рибогосподарських водних об'єктів;

5) інтенсифікація товарного рибництва на якісній селекційній основі;

6) оптимізація розвитку рибопереробної промисловості;

7) підвищення ефективності державного управління рибогосподарськими водними об'єктами і контролю за використанням риби та інших водних живих ресурсів;

8) удосконалення нормативно-правової бази щодо ведення рибного господарства та узгодження її з вимогами міжнародних договорів України.

Виробництво основних видів продукції з риби та інших водних живих ресурсів на період до 2010 року передбачається в обсягах згідно з додатком 1.

Розвиток аквакультури забезпечуватиметься шляхом інтенсифікації товарного рибництва, відтворення риби та інших водних живих ресурсів у прісних і морських водах з метою збільшення сировинної бази в річках, водосховищах, природних внутрішніх водоймах і виключній (морській) економічній зоні України, а також збереження біологічного різноманіття та поліпшення екологічного стану водосховищ.

1. Океанічне рибальство

Для збереження рибогосподарської діяльності у виключних (морських) економічних зонах іноземних країн та розширення рибальства у відкритих районах Світового океану здійснюватимуться заходи щодо:

розроблення нових проектів риболовних суден з меншими експлуатаційними витратами, більшими добовими потужностями виготовлення продукції та поглибленою переробкою сировини;

оновлення рибпромислового флоту шляхом будівництва на вітчизняних суднобудівних і судноремонтних підприємствах великих та середніх океанічних суден, маломірних (до 24 метрів) суден, що передбачається Національною програмою будівництва суден рибпромислового флоту України на 2002-2010 роки, затвердженою Законом України від 17 січня 2002 року N 2987-III (2987-14);

технічного переоснащення та модернізації риболовних суден, які перебувають на відстої та в експлуатації, з метою збільшення потужностей та покращання експлуатаційних показників;

сприяння участі океанічного рибпромислового флоту України в рибогосподарській діяльності у водах під юрисдикцією інших країн, у тому числі шляхом укладання двосторонніх угод про співробітництво;

впровадження економічних способів та нових ефективних знарядь лову риби та інших водних живих ресурсів;

сприяння доступу вітчизняного рибпромислового флоту до ресурсів вод, багатих на цінні види риб, що користуються попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках, зокрема до вод Північної Атлантики, для покращання асортименту продукції з виловлених риб та інших водних живих ресурсів, яка виробляється флотом в океані. Ефективність цієї роботи цілком залежатиме від процесу оновлення рибпромислового флоту України.

Океанічним рибпромисловим флотом України у 2010 році передбачається довести річні обсяги вилову риби та інших водних живих ресурсів до 600 тис. тонн, а виробництва харчової рибної продукції з них - до 430 тис. тонн.

За науково обґрунтованим прогнозом наявна сировинна база на період до 2010 року може забезпечити середньорічний можливий (допустимий) вилов риби та інших водних живих ресурсів на рівні 900-1100 тис. тонн у виключних (морських) економічних зонах іноземних країн та 700-900 тис. тонн у відкритих районах Світового

океану, де основними об'єктами промислу є сардина, сардинела, скумбрія, ставрида, путасу, антарктичний криль.

2. Промисел риби та інших водних живих ресурсів в Азовському і Чорному морях та внутрішніх водоймах

З метою інтенсифікації промислу риби та інших водних живих ресурсів в Азовському і Чорному морях та внутрішніх водоймах передбачається:

науково обґрунтоване зариблення вирощеною в рибовідтворювальних комплексах молоддю промислових видів риб (рослиноїдні, осетрові, лососеві, кефалеві, камбалові) морських прибережних вод, заток, лиманів, водосховищ, технологічних водойм, озер і річок для вирощування риби та інших водних живих ресурсів на природній кормовій базі та їх подальшого вилову;

оновлення рибпромислового флоту рибальських підприємств Азово-Чорноморського басейну шляхом будівництва спеціалізованих промислових суден для випуску свіжомороженої, охолодженої, солоні та інших видів рибпродукції; спеціалізованих приймально-переробних суден; рибоприймальних баз, зокрема обладнаних установками для виробництва кормового борошна з чорноморсько-азовських видів риби; мотоботів для промислу в лиманах, затоках і мілководній частині морів;

застосування нових високоефективних знарядь і способів вилову риби та інших водних живих ресурсів;

використання оновленого флоту (малотоннажних промислових ботів і моточовнів) для вилову риби у водосховищах, озерах, річках та інших внутрішніх водоймах.

Оновлення флоту для рибальства в Азовському і Чорному морях (малотоннажні судна) та для використання на внутрішніх водоймах (маломірні судна і плавзасоби) здійснюватиметься за Національною програмою будівництва суден рибпромислового флоту України на 2002-2010 роки (2987-14) на вітчизняних суднобудівних і судноремонтних заводах.

На період до 2010 року для рибпромислового флоту України середньорічний можливий (допустимий) вилов риби та інших водних живих ресурсів в Азовському і Чорному морях та їх лиманах оцінюється в межах 160-180 тис. тонн. Серед об'єктів промислу переважають шпрот, хамса чорноморська та азовська, тюлька азовська, піленгас, катран, мерланг.

Сировинна база для рибальства у внутрішніх водоймах (водосховищах, озерах, річках, технологічних водоймах) за умови їх раціонального зариблення може забезпечити до 50 тис. тонн можливого вилову за рік.

Обсяг вилову риби та інших водних живих ресурсів в Азовському і Чорному морях та внутрішніх водоймах у 2010 році передбачається збільшити до 110 тис. тонн.

3. Товарне рибництво

Для збільшення обсягів вирощування і вилову товарної риби та інших водних живих ресурсів здійснюватимуться такі заходи:

створення та забезпечення функціонування єдиної системи селекції в рибництві на основі розвитку спеціалізованих племзаводів і репродукторів високопродуктивних порід та видів риб під контролем селекційно-генетичного центру племінного рибництва;

забезпечення рибницьких підприємств у різних фізико-географічних зонах країни високопродуктивними районованими плідниками культивованих видів риб;

поступове оновлення генофонду існуючих стад плідників рослиноїдних та інших перспективних цінних видів риб шляхом завезення їх чистокровних ліній з інших країн;

виращування якісного рибопосадкового матеріалу цінних видів риб у технологічно обґрунтованих обсягах;

забезпечення рибницьких господарств гранульованими рибними комбікормами з вмістом протеїну понад 23 відсотки щороку в обсязі не менш як 200 тис. тонн;

розширення полікультури вирощуваних риб для підвищення ефективності використання біологічного потенціалу водойм за рахунок нових промислово цінних видів риб (веслоніс, буфало, канальний сом, пелядь, осетрові, піленгас, чорний амур) та риб-біомеліораторів;

проведення біотехнологічної оцінки (градації) ставкового фонду і на її основі адресне застосування ресурсозберігаючих технологій вирощування риби в полікультурі з доведенням частки рослиноїдних риб до 50-60 відсотків для ефективного використання природної кормової бази та обґрунтований перехід з дворічного на трирічний цикл виробництва товарної продукції залежно від типу водойм для збільшення розмірів та середньої штучної ваги товарної риби;

застосування інтенсивних технологій вирощування риби з використанням збалансованих повноцінних рибних комбікормів, а також кормів, вироблених безпосередньо в господарствах із зернових культур, вирощених на орендованих або наданих у користування землях сільськогосподарського призначення;

оновлення основних фондів, впровадження передових ресурсозберігаючих технологій та обладнання, реконструкція і модернізація діючих господарств і виробництв;

забезпечення належної якості води в рибницьких ставках, запобігання забрудненню водойм стічними водами промислових підприємств, населених пунктів, полів і тваринницьких ферм;

здійснення комплексу профілактичних та лікувальних ветеринарно-санітарних заходів;

збільшення періоду реалізації живої риби протягом року, вдосконалення фірмової торгівлі продукцією з риби та інших водних живих ресурсів для прискорення обігу коштів, розвиток оптової торгівлі.

Обсяг вирощування і вилову товарної риби в ставкових, лиманних, басейнових і садкових господарствах у 2010 році

передбачається збільшити до 50 тис. тонн.

4. Відтворення риби та інших водних живих ресурсів

Україна має потужну базу для інтенсивного розвитку рибальства. Це величезні площі морських територіальних вод та значний фонд природних внутрішніх водойм, зокрема понад 400 тис. гектарів лиманів, озер і відокремлених водойм та близько 700 тис. гектарів водосховищ, рибопродуктивність яких може бути підвищена за рахунок штучно вирощеного рибопосадкового матеріалу промислових видів риби та інших видів водних живих ресурсів і покращання умов відтворення їх природних популяцій.

Для збереження біологічного різноманіття, поліпшення екологічного стану водосховищ, раціонального використання наявного водного фонду, нарощування запасів, покращання видового складу риб та інших водних живих ресурсів і збільшення їх вилову на природній кормовій базі передбачається:

розробка та прийняття законодавчих актів щодо фінансування дослідження, відтворення та регулювання використання водних живих ресурсів за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету, до якого можуть спрямовуватися:

збір за спеціальне використання водних живих ресурсів;

штрафи за незаконне добування (збирання) або знищення цінних видів риб та інших водних живих ресурсів;

збір на розвиток рибного господарства, який мають сплачувати суб'єкти підприємницької діяльності, що займаються реалізацією продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

досягнення проектних потужностей діючими державними рибоводними заводами, нерестово-вирощувальними господарствами та риборозплідниками, побудованими для зариблення прибережних морських вод, природних водойм та водосховищ, із забезпеченням щорічного бюджетного фінансування їх діяльності;

вирощування на існуючих виробничих потужностях рибогосподарських підприємств молоді промислових видів риб та зариблення нею прибережних морських вод, природних внутрішніх водойм та водосховищ на основі бюджетного відшкодування відповідних затрат;

будівництво нових рибовідтворювальних комплексів для вирощування молоді осетра, севрюги, стерляді, веслоноса, кефалі, камбали та рослиноїдних видів риб;

проведення рибоводно-меліоративних робіт на водосховищах, лиманах, озерах і річках для поліпшення стану нерестовищ і місць нагулу молоді аборигенних видів риб;

збільшення обсягів вирощування та зариблення природних водойм і водосховищ аборигенними видами риб: судаком, сомом, лином, щукою, лящем, сазаном, рибцем, жерехом, чехонею та іншими;

біологічна меліорація водосховищ і водойм шляхом зариблення білим та чорним амуром з розширенням їх розплідників на базі існуючих рибницьких господарств;

створення кріобанку статевих продуктів культивованих об'єктів рибництва, рідкісних та зникаючих видів риб з метою збереження їх генофонду, підтримання сталого розвитку іхтіофауни;

акліматизація в природних водоймах країни цінних промислових видів риб та інших водних живих ресурсів з розробленням необхідної для цього нормативної бази.

5. Охорона водних живих ресурсів та регулювання рибальства

З метою підвищення ефективності охорони рибних та інших водних живих ресурсів і їх збалансованого використання здійснюватиметься:

стале управління ресурсним потенціалом рибного господарства країни;

забезпечення раціонального використання риби та інших водних живих ресурсів на основі наукових даних моніторингу динаміки чисельності їх популяцій;

державний контроль за дотриманням вимог законодавства щодо охорони, використання, відтворення риби та інших водних живих ресурсів та регулювання рибальства у внутрішніх водоймах, територіальному морі, на континентальному шельфі, у виключних (морських) економічних зонах України та іноземних держав, а також у відкритому морі відповідно до міжнародних договорів;

удосконалення ліцензування діяльності, пов'язаної з промисловим виловом риби на промислових ділянках рибогосподарських водойм, крім внутрішніх водойм (ставків) господарств;

встановлення лімітів на вилучення риби та інших водних живих ресурсів, видача спеціальних документів юридичним і фізичним особам на право вилучення риби та інших водних живих ресурсів у рибогосподарських водних об'єктів; організація та забезпечення державного контролю за обсягами освоєння лімітів;

регулювання діяльності іноземних юридичних і фізичних осіб на рибогосподарських водних об'єктах, які знаходяться в межах юрисдикції України, відповідно до міжнародних договорів України;

контроль за виконанням заходів із збереження сприятливих умов для існування, відтворення, міграції та зимівлі риби та інших водних живих ресурсів під час розміщення, експлуатації об'єктів і споруд та проведення різних видів робіт на континентальному шельфі, рибогосподарських водних об'єктах, їх прибережних захисних смугах та водоохоронних зонах, які можуть негативно впливати на стан гідробіотів;

припинення в установленому законодавством порядку (до усунення порушень) промислу та інших робіт, під час проведення яких порушуються правила рибальства та інші вимоги щодо охорони риби та інших водних живих ресурсів, середовища їх існування, умов відтворення та шляхів міграції;

життя заходів щодо попередження захворювань риби та інших водних живих ресурсів і ліквідації епізоотій; визначення розміру збитків, завданих водним живим ресурсам;

проведення національного моніторингу суден рибпромислового флоту;

контроль за внутрішньою та зовнішньою торгівлею рідкісними і такими, що зникають, видами риб, зокрема осетровими, та іншими водними живими ресурсами, а також видами, які підпадають під режим торговельного контролю міжнародних рибогосподарських організацій, членом яких є Україна;

реструктуризація існуючої системи територіальних органів охорони, відтворення водних живих ресурсів та регулювання рибальства;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення органів рибоохорони, забезпечення потреб інспекцій рибоохорони в сучасних суднах і плавзасобах, автотранспортних засобах, снігоходах, засобах зв'язку та оргтехніки.

Під час регулювання рибальства здійснюватимуться організаційно-технічні заходи щодо:

розмежування промислового і любительського рибальства з метою максимально ефективного використання потенційних можливостей заток, лиманів, водосховищ, озер і річок;

біологічного обґрунтування науковими організаціями разом з органами рибоохорони необхідності змін промислової квоти вилову цінних видів риб та інших водних живих ресурсів, способів та знарядь лову;

оперативного регулювання рибальства - зміни місць і строків вилову деяких видів риб, розміру вічка знарядь лову, запровадження короткочасної заборони на вилов деяких видів риб;

впровадження нових організаційних форм любительського рибальства.

6. Переробка риби та інших водних живих ресурсів

Для збільшення обсягів переробки риби та інших водних живих ресурсів на берегових рибопереробних підприємствах передбачається:

технічне переоснащення з устанавленням ресурсо- та енергозберігаючого устаткування;

впровадження сучасних технологій з метою освоєння виробництва нових видів рибопродукції, у тому числі філе знешкуруного, фішбулетів, пресервів і консервів з мідій та інших водних живих ресурсів;

розширення асортименту, підвищення конкурентоспроможності та якості продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

розширення ринку збуту, нарощування експортного потенціалу, вжиття заходів щодо просування української продукції з риби та інших водних живих ресурсів на зовнішній ринок;

запровадження методів санітарно-гігієнічного контролю рибопереробних виробництв, які б відповідали вимогам директив

Європейського Союзу та інших країн - потенційних імпортерів української продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

стимулювання нарощування обсягів виробництва та реалізації продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

реконструкція і технічне переоснащення холодильників та холодильних установок;

відновлення виробництва карагінану (агароїду) на Одеському дослідному експериментальному гідролізно-агароїдному заводі;

налагодження випуску нових видів тарних виробів і пакувальних матеріалів.

7. Морські рибні порти

У морських рибних портах Програмою передбачається:

збільшення обсягів переробки експортно-імпортних вантажів шляхом розширення зовнішньоекономічних зв'язків;

технічне переоснащення вантажопідйомних засобів і навігаційних систем;

реконструкція причалів, складів, об'єктів інженерного забезпечення, залізничних і підкранових колій; виконання днопоглиблювальних робіт;

забезпечення розвитку інфраструктури, високого рівня безпеки та сервісу.

8. Суднобудування та судноремонт

Суднобудування та судноремонт здійснюватимуться за Національною програмою будівництва суден рибпромислового флоту України на 2002-2010 роки (2987-14).

9. Сіткоснастьове виробництво

Забезпечення рибної галузі якісними та сучасними сіткоснастьовими матеріалами в достатніх обсягах та асортименті здійснюватиметься шляхом:

реконструкції та модернізації сітков'язальних фабрик;

встановлення устаткування з виготовлення ниток і вірвовок для організації повного циклу виробництва - від сировини до готової продукції;

заміни фізично і морально застарілого сітков'язального устаткування на нове вискоефективне.

10. Тарне виробництво

На тарних і рибоконсервних заводах передбачається:

створення потужностей для випуску поліетиленових бочок і полімерної тари;

налагодження виробництва фігурної і жерстяної тари малої місткості, консервних банок з кришками, які легко відкриваються;

збільшення потужностей з лакування і літографування алюмінієвої та жерстяної стрічки.

V. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Від розв'язання проблем зовнішньоекономічної діяльності безпосередньо залежить як функціонування океанічного рибпромислового флоту, так і досягнення основної мети Програми – забезпечення населення України продукцією з риби та інших водних живих ресурсів у достатній кількості та асортименті, а також підвищення конкурентоспроможності рибогосподарської галузі країни в цілому. Як складові зовнішньоекономічної діяльності здійснюватимуться такі заходи:

сприяння участі океанічного рибпромислового флоту України в рибогосподарській діяльності у виключних (морських) економічних зонах інших країн шляхом укладання двосторонніх договорів;

співпраця з міжнародними рибогосподарськими організаціями з метою забезпечення сталого використання та довгострокового збереження водних живих ресурсів, що регулюється цими організаціями, та забезпечення доступу українських підприємств до цих ресурсів, а також активізація всебічного співробітництва з іншими міжнародними регіональними рибогосподарськими організаціями;

оновлення науково-технічного потенціалу галузі з метою розширення бази для співробітництва з іншими країнами;

оновлення вітчизняного науково-дослідного та рибопошукового флоту з метою як забезпечення його стабільної роботи, так і надання послуг країнам, що розвиваються, у частині дослідження риби та інших водних живих ресурсів;

створення комплексних експедицій для освоєння ресурсів віддалених районів Світового океану, зокрема південної частини Тихого океану та вод Антарктики;

розширення науково-технічного співробітництва з провідними країнами світу в галузі рибного господарства з метою впровадження сучасних технологій з вивчення і використання риби та інших водних живих ресурсів, насамперед за напрямками аквакультури, промислового рибальства, їх переробки;

збільшення експортного потенціалу рибного господарства за рахунок запровадження сучасних стандартів контролю якості та нарощування виробництва конкурентоспроможної продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

удосконалення нормативно-правової бази та створення сприятливих умов для забезпечення постачання океанічної риби, виловленої вітчизняним рибпромисловим флотом.

VI. СТРУКТУРНА ПЕРЕБУДОВА ТА РЕФОРМУВАННЯ ВЛАСНОСТІ

Структурна перебудова рибогосподарського комплексу спрямовуватиметься на підвищення ефективності його роботи,

посилення соціальної орієнтації та створення умов для активізації підприємницької діяльності. Процеси реформування власності здійснюватимуться в рибному господарстві відповідно до законодавства. З цією метою передбачається:

стимулювання реструктуризації підприємств рибного господарства, яка сприятиме поліпшенню управління, фінансового планування, відновленню мотивів до інвестиційної діяльності;

вдосконалення системи управління державними корпоративними правами.

VII. НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для забезпечення розвитку рибного господарства України необхідно створити сучасну науково-технічну базу та активізувати наукові дослідження. З цією метою передбачається:

проведення комплексних рибогосподарських досліджень і розроблення довгострокового прогнозу розвитку промислу риби та інших водних живих ресурсів у відкритих районах Світового океану та виключних (морських) економічних зонах іноземних країн;

дослідження водних біологічних ресурсів з метою визначення обсягів їх можливого вилучення, розроблення рекомендацій з раціонального ведення промислу та охорони екосистем Азовського і Чорного морів, природних внутрішніх водойм та водосховищ;

розроблення наукових основ управління рибальством, оптимального використання, збереження і відтворення водних біологічних живих ресурсів на базі екосистемного підходу;

проведення дослідно-конструкторських робіт із створення нових сіткоматеріалів, знарядь лову для океанічного і прибережного рибальства, створення екологічно чистих технологій вилову риби та інших гідробіонтів;

дослідження проблем розвитку морської та прісноводної аквакультури - штучного відтворення і вирощування різних видів риби та інших водних живих ресурсів; опрацювання рекомендацій, обґрунтувань та технологій їх культивування;

створення і поповнення інформаційної бази даних країни щодо водних живих ресурсів, аквакультури та водного середовища;

розроблення екологічно безпечних ефективних методів профілактики хвороб риби та їх лікування;

створення високого генетичного потенціалу в рибництві шляхом проведення науково-дослідних і виробничо-експериментальних робіт із селекції та збереження генетичних ресурсів промислово цінних, рідкісних та зникаючих видів риби;

розроблення нових ресурсозберігаючих технологій і комплексів обладнання для переробки риби та інших водних живих ресурсів з метою їх раціонального використання;

проведення маркетингових досліджень, розроблення стратегії конкуренції, інтеграції та диверсифікації в рибному господарстві;

розроблення рекомендацій щодо шляхів розв'язання сучасних економічних та соціальних проблем рибної галузі;

сприяння розширенню сировинної бази для промислового рибальства у внутрішніх водоймах та виключній (морській) економічній зоні України шляхом науково обґрунтованого їх зариблення;

опрацювання інвестиційних проектів, планів розвитку та реструктуризації підприємств, проектно-конструкторської та проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію та технічне переоснащення рибогосподарських підприємств і об'єктів;

співробітництво з науково-дослідними, проектно-конструкторськими установами, організаціями, закладами інших країн і міжнародними організаціями у сфері раціонального та сталого використання водних біологічних ресурсів на основі міжурядових і міжвідомчих договорів.

Підготовка кадрів для підприємств рибного господарства здійснюватиметься в галузевих навчальних закладах (командний і рядовий склад суден, фахівці-технологи, інші фахівці рибогосподарського профілю) та навчальних закладах відповідної спеціалізації (фахівці для підприємств на внутрішніх водоймах та інших берегових підприємств).

У галузевих навчальних закладах та навчально-тренажерних центрах з підготовки командного і рядового складу суден рибпромислового флоту України впроваджуватиметься гнучка система професійної освіти, яка буде відповідати вимогам виробництва.

Передбачається створення єдиного навчально-науково-виробничого багатоступеневого комплексу, який відповідав би Міжнародній конвенції про підготовку, дипломування моряків і несення вахти (995_053), про стандарти підготовки, сертифікації персоналу риболовних суден та несення вахти.

VIII. УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ

Удосконалення нормативно-правової бази має на меті:

1) формування цінового, податкового і кредитного механізмів та митної політики з урахуванням специфіки рибного господарства як галузі з експедиційним виловом риби у віддалених районах Світового океану та сезонним характером товарного рибництва, уповільненим оборотом капіталу і низькою нормою прибутку;

2) дотування виробництва продукції рибництва та рибальства;

3) передбачення у Державному бюджеті України коштів для будівництва суден і швидкісних катерів для потреб державних органів рибоохорони, навчально-виробничих і науково-дослідних установ;

4) удосконалення системи довгострокового кредитування рибного господарства; створення лізингового, страхового і гарантійного фондів для вітчизняних рибогосподарських підприємств, у тому числі для підприємств, що замовляють судна на вітчизняних суднобудівних підприємствах;

5) запровадження державного кадастру рибогосподарських водних об'єктів та проведення державного моніторингу рибних та інших водних живих ресурсів;

6) створення рівних умов для суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб у користуванні рибогосподарськими водними об'єктами і забезпечення їх раціонального використання;

7) розроблення нормативних актів щодо проведення оцінки земель водного фонду під рибогосподарськими водними об'єктами;

8) створення сприятливих умов для залучення інвестицій у сферу рибогосподарської діяльності, спрямування інвестиційної політики на відновлення та розвиток ресурсного потенціалу рибного господарства і рибопереробної промисловості;

9) розмежування повноважень між відповідними органами щодо контролю продуктів лову і продукції з них, спрощення процедури контролю за якістю рибної продукції та приведення її у відповідність із вимогами стандартів Європейського Союзу;

10) опрацювання механізмів виділення рибовідтворювальним підприємствам частини коштів, що стягуються з порушників природоохоронного законодавства та користувачів водних біологічних ресурсів;

11) надання статусу державних службовців працівникам органів рибоохорони та запровадження порядку стимулювання їх діяльності.

ІХ. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення Програми здійснюватиметься за рахунок коштів (додатки 2 і 3):

Державного бюджету України;

коштів підприємств;

інших джерел фінансування, передбачених законом.

Кошти Державного бюджету України, передбачені Програмою на фінансування будівництва нових, модернізацію та ремонт діючих потужностей, спрямовуються виключно на державні підприємства, які не підлягають приватизації.

Х. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті виконання Програми очікується:

створення сприятливих умов для нарощування виробництва конкурентоспроможної продукції з риби та інших водних живих ресурсів з метою гарантування продовольчої безпеки країни та задоволення потреб населення у цій продукції;

досягнення у 2010 році обсягів вилову риби та інших водних живих ресурсів на рівні 750 тис. тонн, виробництва харчової продукції з риби та інших водних живих ресурсів - 540 тис. тонн, рибних консервів - 250 млн. умовних банок, кормового рибного борошна - 33 тис. тонн, вирощування рибопосадкового матеріалу для зариблення природних водойм і водосховищ - 140 млн. штук молоді

риб;

підвищення біопродуктивності прісноводних водойм, річок, озер і водосховищ, а також заток, лиманів і морських територіальних вод України за рахунок їх посиленого зариблення з метою розширення сировинної бази для промислового рибальства та збереження біологічного різноманіття;

доведення у 2010 році відрахувань до Державного бюджету України у сумі не менше ніж 270 млн. грн. за рахунок сплати податків та обов'язкових платежів від виробничої діяльності, пов'язаної із зарибленням водойм;

створення додаткових робочих місць, зростання зайнятості та підвищення життєвого рівня населення регіонів країни, яке традиційно тяжіє до ведення рибного господарства, враховуючи географічне розташування і накопичений багаторічний досвід господарювання;

збільшення завантаження виробничих потужностей берегових рибопереробних підприємств та обсягів постачання сировини з риби та інших водних живих ресурсів іншим галузям для виготовлення лікувальної, кормової та іншої технічної продукції;

зниження собівартості продукції з риби та інших водних живих ресурсів вітчизняного виробництва з метою забезпечення більш доступної її реалізації широким верствам населення;

створення сприятливого інвестиційного та конкурентного середовища для виробників продукції з риби та інших водних живих ресурсів;

збільшення попиту на продукцію та послуги інших галузей національної економіки, зокрема суднобудування, машинобудування, транспорту, аграрного сектору;

підвищення середнього рівня споживання продукції з риби та інших водних живих ресурсів на душу населення до 15-20 кілограмів на рік.

XI. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Контроль за виконанням Програми здійснюватиме спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань рибного господарства України.

Для координації роботи з виконання заходів, визначених Програмою, утворюється міжвідомча координаційна рада, до складу якої включаються відповідальні представники заінтересованих міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Додаток 1
до Загальнодержавної програми
розвитку рибного господарства
України на період до 2010 року

Таблиця 1

ОВСЯГИ ВИРОВНИЦТВА

ОСНОВНИХ ВИДІВ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ З РИБИ
ТА ІНШИХ ВОДНИХ ЖИВИХ РЕСУРСІВ
У 1990-2003 РОКАХ

Рік	Виллов риби та інших водних живих ресурсів, тис. тонн	Виробництво харчової продукції з риби та інших водних живих ресурсів, тис. тонн	Виробництво рибних консервів, муб	Виробництво рибного борошна, тис. тонн	Зариблення водосховищ та природних водойм рибопосадковим матеріалом, млн. штук	Споживання продукції з риби та інших водних живих ресурсів на душу населення, кілограмів
1990	1066	684	351,8	70,4	62,6	17,5
1991	911	620	329,8	58	66,8	12,2
1992	532	393	196,6	31,1	85,1	7,3
1993	358	308	90,2	17,2	60,1	3,7
1994	307	259	79,2	12,8	52,6	3,5
1995	393	301	85,9	18,6	79,9	3,6
1996	388	304	112	21	59,5	4,3
1997	362	291	131	17	68,6	5
1998	378	292	136	18	63,5	5,9
1999	339	254	98,4	14,6	36,1	7,2
2000	349	276	92,7	14,6	36,3	8,3
2001	334	264	108,7	13,9	33,7	9,5
2002	300	220	120	13	40	10
2003	272	195	130	12	50	10,3

Таблиця 2

ПРОГНОЗНІ ОБСЯГИ
ВИРОБНИЦТВА ОСНОВНИХ ВИДІВ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ
НА 2004-2010 РОКИ

Рік	Виллов риби та добування інших водних живих ресурсів, тис. тонн	Виробництво продовольчої рибної продукції, тис. тонн	Виробництво рибних консервів, муб	Виробництво рибного борошна, тис. тонн	Зариблення водосховищ та природних водойм рибопосадковим матеріалом, млн. штук	Споживання продукції з риби та інших водних живих ресурсів на душу
-----	---	--	-----------------------------------	--	--	--

						населення, кілограмів
2004	362	260	140	16	60	11
2005	439	315	155	19	70	11,6
2006	486	350	170	21	80	12,1
2007	475	345	185	20	95	12,5
2008	629	450	200	29	110	13,8
2009	676	490	220	31	125	14,3
2010	750	540	250	33	140	15

Додаток 2

до Програми

ЗАХОДИ
З ВИКОНАННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2010 РОКУ

Зміст заходу, відповідальні виконавці Строк виконання, роки	Орієнтовна вартість, млн. гривень	У тому числі за рахунок державного бюджету	коштів підприємств	інших джерел
Матеріально-технічне забезпечення рибної галузі				

1. Розширення, реконструкція та технічне переобладнання морських рибних портів у містах Іллічівськ, Керч, Маріуполь, Севастополь (причали, моли, днопоглиблювальні роботи, залізничні та підкранові шляхи, вантажопідйомні засоби, навігаційні системи, холодильники, склади, об'єкти інженерного забезпечення) - Укрдержрибгосп	485	65		420
2. Технічне переобладнання, реконструкція та модернізація судноремонтних заводів у містах Ізмаїл, Іллічівськ, Керч, Севастополь, Херсон - Укрдержрибгосп	39,93	30		9,93

3.	Реконструкція та технічне 2004-2008	10	7	3
	переобладнання фабрик з виробництва сіткоснастей і знарядь лову риби та інших водних живих ресурсів у містах Маріуполь, Севастополь - Укрдержрибгосп			
4.	Технічне переобладнання та 2004-2010	167,3	37,3	130
	впровадження нових технологій для підвищення якості та розширення асортименту конкурентоспроможної продукції на берегових рибопереробних підприємствах Керченського, Одеського, Північноазовського і Севастопольського регіонів - Укрдержрибгосп			
5.	Реконструкція Одеського 2004-2005	10		10
	експериментального агарового заводу з метою відновлення випуску агароїду та інших видів продукції з морських водоростей потужністю 250 тонн на рік - Укрдержрибгосп			
6.	Створення дослідно-промислового 2005-2006	3	1	2
	виробництва з молюсків та мікрowodоростей біологічно активних речовин лікувально-профілактичного призначення з радіопротекторними властивостями потужністю 50 тонн на рік - Укрдержрибгосп			
7.	Реконструкція та технічне 2004-2006	53	15	38
	переобладнання Керченського тарного заводу - Укрдержрибгосп			
8.	Формування національної системи 2005-2010	80	80	
	селекції в рибористві, створення і реконструкція селекційно-генетичних центрів та проведення селекційно-плеєнних робіт (коропові, рослиноїдні, лососеві, осетрові та сигові види риб) - Укрдержрибгосп			
9.	Впровадження сучасних 2004-2005	109	47	62
	ресурсозберігаючих технологій виращування товарної риби, нових видів цінних риб, придбання			

засобів механізації виробничих процесів у рибництві на внутрішніх водоймах України - Укрдержрибгосп

10. Будівництво нових, модернізація 2005-2006	70	10	30	30
та ремонт діючих потужностей з вирощування личинок і посадкового матеріалу рослиноїдних риб (23 об'єкти в різних областях України) - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрації				
11. Будівництво в Одеській області 2005-2010	40	40		
державного осетрового рибовідтворювального комплексу (заводу) загальною потужністю 12 млн. штук молоді риб на рік - Укрдержрибгосп, Одеська облдержадміністрація				
12. Будівництво в Автономній 2005-2010	20	10		10
Республіці Крим і Запорізькій області двох державних камбалових рибовідтворювальних комплексів загальною потужністю 3 млн. штук молоді риб на рік - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, Запорізька облдержадміністрація				
13. Будівництво у Миколаївській 2004-2010	30			30
області державного нерестово-вирощувального рибного господарства потужністю 1,6 млн. штук на рік дволіток частикових риб - Укрдержрибгосп, Миколаївська облдержадміністрація				
14. Будівництво державного 2005-2010	40	40		
виробничо-експериментального заводу з відтворення стерляді загальною потужністю 2,8 млн. штук молоді риб на рік для річки Дніпра (Київська область) та річок Дунаю і Дністра (Одеська область) - Укрдержрибгосп, Київська та Одеська облдержадміністрації				
15. Будівництво у Черкаській області 2004-2008	40			40
державного риборозплідника для вирощування веслоноса потужністю				

4 млн. штук молоді риб на рік -
Укрдержрибгосп, Черкаська
облдержадміністрація

16. Створення двох державних експериментальних розплідників річкових раків для річок Дніпра (Черкаська область), Дунаю і Дністра (Одеська область) - Укрдержрибгосп, Черкаська та Одеська облдержадміністрації	2005	0,5	0,5	
17. Будівництво в Автономній Республіці Крим державного дослідно-промислового мідійно-устричного господарства потужністю 1000 тонн на рік - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим	2005-2006	2,5	1,5	1
18. Створення та реконструкція двох державних експериментально-виробничих баз (центрів) Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії в Автономній Республіці Крим (відтворення цінних промислових видів риб, одержання посадкового матеріалу) - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим	2005-2010	15	15	
19. Проведення рибоводномеліоративних робіт на мілководді водосховищ Дніпровського каскаду (Канівське, Кременчуцьке, Дніпродзержинське, Каховське) та в пониззях річок Дніпра, Дністра, Дунаю, Південного Бугу для поліпшення стану нерестовищ і місць нагулу молоді аборигенних видів риб - Укрдержрибгосп	2004-2010	15	15	
20. Створення у прибережних водах Азовського і Чорного морів штучних рифів, нерестовищ для поліпшення умов відтворення морської риби - Укрдержрибгосп	2004-2006	2	2	
21. Здійснення заходів з охорони водних біологічних ресурсів і регулювання рибальства у	2005-2010	7	7	

внутрішніх водоймах та виключній (морській) економічній зоні України, оновлення основних виробничих фондів державних інспекцій рибоохорони (заміна автомобілів, мотоциклів, снігоходів, придбання комп'ютерної техніки та засобів зв'язку) - Укрдержрибгосп

22. Завершення 2005	розпочатого	20	20	
будівництва рибогосподарських об'єктів і споруд соціального призначення, фінансування якого передбачалося і велося за рахунок централізованих джерел (Херсонський виробничо-експериментальний завод з вирощування молоді рослиноїдних риб, Каркінітський міжрегіональний риборозплідник в Автономній Республіці Крим, Лиманський риборозплідник у Харківській області, Іркліївський риборозплідник у Черкаській області; об'єкти соціального призначення в рибогосподарських підприємствах Волинської, Донецької, Київської, Луганської, Полтавської та Херсонської областей) - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрації				
23. Здійснення заходів, пов'язаних з 2004-2010		81,6	20	61,6
вирішенням соціальних питань у рибному господарстві України (будівництво житла, об'єктів охорони здоров'я, культури, освіти), - Укрдержрибгосп, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрації				
Організаційне та інформаційне забезпечення				
24. Розроблення і реалізація засад 2004		0,2		0,2
оптимального ведення рибного господарства в сучасних умовах - Укрдержрибгосп				
25. Складання та ведення балансу 2004-2010		0,3		0,3
виробничих потужностей рибогосподарського комплексу - Укрдержрибгосп				

26. Проведення інвентаризації 2005	рибогосподарських водних об'єктів, створення автоматизованої системи ведення державного кадастру рибогосподарських водних об'єктів - Укрдержрибгосп, Мінприроди України	1	0,5	0,5
27. Створення галузевої системи 2005	моніторингу рибних та інших водних живих ресурсів - Укрдержрибгосп, Мінприроди України	0,4	0,4	
28. Ведення реєстру рибоконсервних і 2004-2010	пресервних виробництв та нормативно-правових актів, що регламентують процеси рибопереробки і контролю якості продукції з риби та інших водних живих ресурсів, - Укрдержрибгосп	0,2		0,2
29. Розроблення і перегляд 2005-2010	нормативних документів з питань ведення рибного господарства, використання рибогосподарських водних об'єктів та виробництва продукції з риби та інших водних живих ресурсів - Укрдержрибгосп	1,5	1,5	
30. Розроблення і перегляд правил 2004-2010	використання водних біологічних живих ресурсів та режимів рибальства у внутрішніх водоймах і виключній (морській) економічній зоні України - Укрдержрибгосп, Мінприроди України	0,6		0,6
31. Розроблення нормативно-правових 2004-2010	актів з питань екологічної безпеки користування рибогосподарськими водними об'єктами для запобігання масовій загибелі риби та інших гідробіонтів - Укрдержрибгосп, Мінприроди України	0,7		0,7
32. Створення міжвідомчої 2005	науково-виробничої лабораторії рибництва на базі Херсонської лабораторії аквакультури	0,5	0,5	

Інституту рибного господарства
Української академії аграрних
наук - Укрдержрибгосп

33. Створення та забезпечення 2005-2010	4	1,9	2,1
функціонування єдиної системи ідентифікації (нумерації) селекційного поголів'я риб, науково-виробничого селекційно-генетичного центру племінного рибництва "Укрплемрибцентр", кріобанку статевих продуктів та ведення державного племінного обліку в рибництві - Укрдержрибгосп			
34. Створення 2004	1,5		1,5
іхтіопатологічної ветеринарної служби відповідно до вимог Закону України "Про ветеринарну медицину" (2498-12) - Укрдержрибгосп			
35. Забезпечення участі України в 2005-2010	5	5	
міжнародних морських риболовних організаціях - Укрдержрибгосп			
36. Розроблення та реалізація заходів 2004-2005	0,5		0,5
щодо запобігання появі нових видів водних живих ресурсів, небезпечних для місцевої флори і фауни, - Укрдержрибгосп, Мінприроди України			
37. Реструктуризація існуючої системи 2004-2006	2,1		2,1
територіальних органів охорони, відтворення водних біологічних ресурсів та регулювання рибальства - Укрдержрибгосп			
38. Створення 2004	1		1
рибогосподарського наукового центру - Укрдержрибгосп			
39. Видання 2004-2010	0,6		0,6
нормативно-правових актів, довідників, енциклопедій, науково-популярної літератури з питань рибного господарства - Укрдержрибгосп			

Науково-технічне та кадрове забезпечення

40. Вивчення 2005-2010	біопродуктивного	30, у тому	30	
<p>потенціалу і сировинної бази числі рибальства морських екосистем. науково-Розроблення наукових засад дослідних раціонального рибальства, робіт - 10; організації прогнозу розвитку промислу та організації служби рекомендацій з використання водних живих ресурсів у Світовому спостереженні на океані, Азовському та Чорному суднах - 5; морях - Укрдержрибгосп оренди суден - 15</p>				
41. Вивчення стану 2005-2010	морських	5, у тому	5	
<p>екосистем, їх трансформації в числі умовах природних та антропогенних науково-змін. Розроблення рекомендацій з дослідних відновлення природного стану робіт - 2,5; Азовського та Чорного морів - оренди Укрдержрибгосп суден - 2,5</p>				
42. Створення 2005-2010	галузевої	3,2	1,1	2,1
<p>геоінформаційної системи (ГІС) "Морське рибне господарство Азово-Чорноморського басейну", здійснення статистичного контролю за роботою рибальських суден під прапором України - Укрдержрибгосп</p>				
43. Дослідження 2005-2007	ефективності	0,4	0,1	0,3
<p>екологічних технологій вилову риби. Удосконалення існуючих і створення нових знарядь та технологій вилову риби та інших водних живих ресурсів, що відповідають екологічним та природоохоронним вимогам, - Укрдержрибгосп</p>				
44. Розроблення теоретичних засад та 2004		1,5	1	0,5
<p>технологій виробництва нових видів харчових і кормових продуктів, лікувально-профілактичних препаратів з риби та інших водних живих ресурсів - Укрдержрибгосп</p>				
45. Розроблення 2004-2006	комплексних	2,6	1,6	1
<p>безвідхідних технологій та засобів механізації переробки малоцінної і некондиційної океанічної, морської та прісноводної сировини з риби та інших водних живих ресурсів для</p>				

одержання продукції
різноманітного призначення -
Укрдержрибгосп

46. Розроблення наукових засад 2004-2010	9		9
розвитку марикультури в Азово-Чорноморському басейні та підготовка рекомендацій з підвищення ефективності процесів відновлення і товарного вирощування риби та інших водних живих ресурсів - Укрдержрибгосп			
47. Гармонізація нормативних 2005-2010	0,9	0,2	0,7
документів з питань виробництва вітчизняної харчової, технічної та кормової продукції з риби та інших водних живих ресурсів з вимогами директив Європейського Союзу, міжнародних і європейських стандартів, розроблення нормативних документів; участь у розробленні проектів міжнародних стандартів, створення нових видів продукції з урахуванням змін сировинної бази та вимог внутрішнього і зовнішнього ринків - Укрдержрибгосп			
48. Розроблення галузевих нормативних 2005-2010	0,45	0,2	0,25
і методичних документів з контролю продукції з риби та інших водних живих ресурсів відповідно до вимог Європейського Союзу, міжнародних і європейських стандартів, що регламентують випуск безпечної продукції всередині країни і на експорт; створення галузевої системи контролю якості - Укрдержрибгосп			
49. Створення комплекту обладнання 2004-2005	0,56		0,56
для виробництва мороженого філе судака і піленгаса потужністю до 500 кілограмів за годину відповідно до вимог Європейського Союзу - Укрдержрибгосп			
50. Створення комплексної 2004-2005	0,52		0,52
механізованої лінії холодного копчення риби малих і середніх розмірів (завдовжки до 25 см) потужністю 0,7-0,8 тонни за добу - Укрдержрибгосп			

51. Розроблення і створення 2004-2010	0,8	0,8	
параметричного ряду універсальних коптільних установок холодного копчення риби потужністю 100, 200, 300 і 400 кілограмів за добу в комплекті з димогенератором, кондиціонером повітря та пристроєм для очищення диму перед викидом в атмосферу - Укрдержрибгосп			
52. Розроблення і створення 2007-2010	0,56	0,56	
вітчизняної установки для виробництва коптільної рідини - Укрдержрибгосп			
53. Створення комплекту обладнання 2006-2010	0,75	0,75	
для виробництва харчового жиру з дрібних азово-чорноморських видів риби та препаратів лікувально-профілактичного призначення з комплексом ненасичених жирних кислот - Укрдержрибгосп			
54. Створення комплекту обладнання 2006-2010	0,96	0,96	
для виробництва біологічно активного харчового жиру з печінки чорноморської акули-катрана - Укрдержрибгосп			
55. Створення технології та комплекту 2006-2010	0,8	0,8	
обладнання для комплексної переробки чорноморських водоростей (цистозіра та інших) на харчову і кормову продукцію - Укрдержрибгосп			
56. Розроблення типового проекту 2004	0,15	0,15	
заводу з переробки риби з внутрішніх водойм - Укрдержрибгосп			
57. Розроблення теоретичних основ 2005-2010	2	0,5	1,5
ведення аквакультури у прісноводних водних об'єктах України на основі вивчення їх природного потенціалу - Укрдержрибгосп			
58. Розроблення екологічно доцільних 2004-2006	0,3	0,3	
методів поліпшення стану			

біоценозів у внутрішніх солонуватих водоймах України - Укрдержрибгосп

59. Вивчення та визначення основних механізмів функціонування біогеоценозів дніпровських водосховищ з урахуванням їх сучасного екологічного стану - Укрдержрибгосп	0,6			0,6
60. Розроблення екологічно безпечних методів профілактики, боротьби з хворобами риби та їх ранньої діагностики - Укрдержрибгосп	0,4			0,4
61. Виконання науково-дослідних робіт із селекції по культивуванню цінних видів риби - Укрдержрибгосп	4	2	1	1
62. Маркетингові дослідження виробництва і споживання продукції з риби та інших водних живих ресурсів з аналізом кон'юнктури, тенденцій риботороварного ринку та розроблення стратегії конкуренції - Укрдержрибгосп	0,7	0,7		
Усього	1426,38	271,5	277,25	877,63

Удосконалення нормативно-правової бази

63. Розроблення проектів законів України:

про рибне господарство - з метою оптимізації управління рибним господарством та використання внутрішніх рибогосподарських водних об'єктів і водних живих ресурсів Світового океану - Укрдержрибгосп;

про стимулювання розвитку рибного господарства - з метою визначення механізмів активізації розвитку рибного господарства - Укрдержрибгосп;

про збір на розвиток рибного господарства - з метою забезпечення фінансовими

ресурсами виконання заходів і проектів розвитку рибної галузі - Укрдержрибгосп;

про управління об'єктами 2005-2010

державної власності - з метою створення ефективної системи управління державними корпоративними правами - Мінекономіки України

64. Розроблення проектів рішень 2005-2010

Кабінету Міністрів України:

щодо створення державного лізингового фонду "Укрриблизинг" - з метою концентрації фінансових ресурсів цільового призначення для використання під час будівництва суден рибпромислового флоту і технічного переобладнання рибгосподарських підприємств - Укрдержрибгосп;

про порядок ведення державного 2004-2010

кадастру рибгосподарських водних об'єктів - з метою створення системи документального оформлення відомостей про розташування і правовий режим рибгосподарських водних об'єктів, їх кількісну та якісну характеристику для забезпечення раціонального використання рибгосподарських водних об'єктів, охорони і запобігання негативним процесам, що погіршують їх цінність, - Укрдержрибгосп

65. Підготовка пропозицій про 2004-2010

внесення змін:

до Постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 1999 року N 836 (836-99-п) "Про затвердження нормативів збору за спеціальне використання водних ресурсів та плати за користування водами для потреб гідроенергетики і водного транспорту" в частині розроблення та затвердження нормативів плати за користування водними ресурсами для потреб рибництва - Мінприроди України,

Мінагрополітики України
(Укрдержрибгосп), Держводгосп
України;

до Постанови Кабінету Міністрів
2004-2010

України від 16 серпня 1999 року
N 1494 (1494-99-п) "Про
затвердження Порядку справляння
збору за спеціальне використання
водних ресурсів та збору за
користування водами для потреб
гідроенергетики і водного
транспорту" в частині
користування водними ресурсами
для вирощування риби та інших
водних живих ресурсів -
Мінприроди України,
Мінагрополітики України
(Укрдержрибгосп), Держводгосп
України;

до Постанови Кабінету Міністрів
2004-2010

України від 19 січня 2000 року
N 75 (75-2000-п) "Про внесення
змін і доповнень до Методики
розрахунку і порядку використання
плати за оренду державного майна"
в частині визначення ставки
орендної плати за користування
державним майном на
неприватизованих рибницьких
ставках як для цілісних майнових
комплексів - Мінекономіки
України, Мінагрополітики України
(Укрдержрибгосп)

Додаток 3
до Загальнодержавної програми
розвитку господарства України
на період до 2010 року

РОЗПОДІЛ КОШТІВ
ЗА ЕТАПАМИ ТА ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ

(млн. гривень)

Завдання і заходи з виконання Програми	Усього	2004 рік	2005 рік	2006-2010 роки
1. Розвиток матеріально- технічної бази рибного господарства	1340,83	195,6	214,8	913,29
у тому числі:				
1) відтворення рибних та інших водних живих	354,63	36	54	263,29

ресурсів у внутрішніх
водоймах, територіальних
водах Азовського і
Чорного морів

2) інші завдання і заходи	986,2	159,6	160,8	650
2. Організаційне та інформаційне забезпечення виконання Програми	20,1	2	2,5	14
3. Науково-технічне забезпечення виконання Програми	65,45	6	7	49,62
РАЗОМ	1426,38	225,17	224,3	976,91
У тому числі за рахунок:				
коштів державного бюджету	271,5	-	63,17	208,33
коштів підприємств	277,25	49,4	45	182,85
інших джерел	877,63	146,6	145,3	585,73